

رام - ۱۲ خرداد

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

دوازدهم خرداد

این روز با مرگ ابوالحسن ماوردی فقیه و اندیشمند عصر سلجوقی مصادف است که روز چهارشنبه دوازدهم خرداد ماه ۴۳۷ خورشیدی در بغداد درگذشت. او یکی از نظریه‌پردازان مهم سیاست در دوران خود بود و از طرف خلیفه‌ی عباسی منصب قاضی‌القضاتی داشت. در دوران معاصرمان در این روز دو رخداد مشابه به فاصله‌ی نیم قرن واقع شده است. در چنین روزی به سال ۱۲۹۹ (که باز چهارشنبه هم بود!) احمد شاه از سفر فرنگش بازگشت و به تهران وارد شد و با استقبال رسمی باشکوهی روبرو شد. نیم قرن بعد در ۱۳۴۶ وقتی محمدرضا شاه در سفری رسمی به برلین وارد شد استقبال متفاوتی در انتظارش بود. چون سازماندهی نیروهای چپ در میان دانشجویان به تظاهرات گسترده‌ای انجامید که با دخالت پلیس به شورش منتهی شد و طی آن بنو او هנה‌زورگ کشته شد. جنبش تروریستی دوم ژوئن بر این مبنا تاسیس شد و گروه‌هایی مثل بادر ماینهوف نیز زیر تاثیر همین ماجرا شکل گرفتند.

سقوط انطاکیه

اگر از قالب تاریخ ایران زمین و دورانهای نزدیک بیرون بیاییم، در این روز به زنجیره‌ای از کشمکشهای شرق و غرب بر می‌خوریم. در ۴۵۵ میلادی قبایل مهاجم واندال رم را که مهمترین دولت شرق‌شان بود را گرفتند و تا دو هفته‌ی بعد غارت کردند. در ۳۸۹ خورشیدی جنگ فتنه عقبه البکر در منطقه‌ی اسپیل اسپانیا بین نیروهای خلیفه‌ی اموی کوردوبا به رهبری سلیمان بن حکم و شورشیان مسلمان به رهبری محمد بن هشام درگرفت. در این نبرد شورشیان با شهرهای کاتالان اندلس از جمله بارسلون متحد شده بودند و قوای خلیفه را شکست دادند. در ۴۷۷ صلیبیان پس از محاصره‌ای طولانی انطاکیه را گرفتند و آنجا را به باد غارت دادند. این روز در ضمن با خشونت‌های برخاسته از عقاید عجیب و غریب و تعصب‌آمیز هم پیوند خورده است. در ۱۰۷۱ اولین متهم جادوگری در شهر سالم در آمریکا که زنی بود به نام بریجت بیشاپ، به خاطر ارتباط غیرشرعی با شیطان به مرگ محکوم شد و هشت روز بعد به دار آویخته شد. در ۱۲۹۸ آنارشیست‌ها همزمان در هشت شهر آمریکا بمب‌گذاری کردند و عده‌ای از مردم بیگناه را به کشتن دادند. در ۱۳۴۱ هم درگیری هواداران تیمهای فوتبال ایتالیا و شیلی به دخالت پلیس و خشونت فراوان در فیفا انجامید.

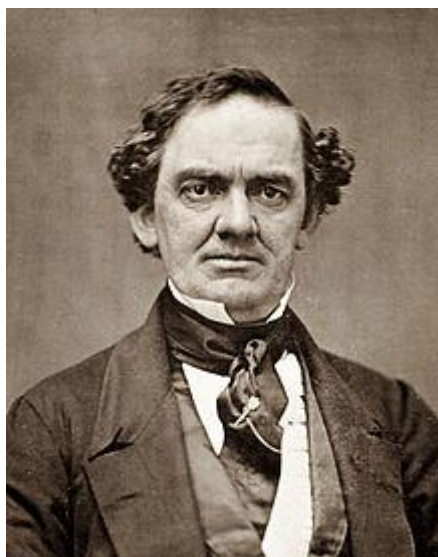
خانه‌ی جادوگران

شهر سالم

در این روز دو زمامدار هم فرجامی بد پیدا کردند. یکی اومبرتوی دوم پادشاه ایتالیا بود که در ۱۳۲۵ به دنبال همه‌پرسی‌ای به تبعید رفت، چرا که مردم ایتالیا به جمهوری رای داده بودند. در ۱۳۹۱ هم حسنی مبارک که در جریان بهار عربی از قدرت افتاده بود، به حبس ابد محکوم شد.

دوازدهم خرداد در این میان روز تحقق رخدادهایی هم هست که قدری دیر جامه‌ی عمل پوشیده‌اند. نمونه‌اش آن که در ۱۳۰۳ کالوین کولریج رئیس جمهور آمریکا فرمان اعطای حق شهروندی به سرخپوستان آمریکایی را امضا کرد، و تا پیش از این تاریخ ساکنان اصلی این سرزمین شهروند کشوری که در قلمروشان تشکیل شده بود محسوب نمی‌شدند. در ۱۳۵۸ پاپ ژان پل دوم به زادگاهش لهستان سفر کرد و اولین پاپی شد که از کشوری کمونیستی دیدار می‌کرد، و این تنها یک دهه مانده به فروپاشی اردوگاه شوروی بود. در ۱۳۷۸ هم اولین شبکه‌ی تلویزیونی در بوتان آغاز به کار کرد!

چند رخداد رسانه‌ای هم در دوازدهم خردادماه قرار می‌گیرد که جالب توجه است. یکی آن که در چنین روزی به سال ۱۲۱۴ فیثاس تیلور بارنوم اولین سفر سیرک خود را در آمریکا آغاز کرد. دیگر آن که در ۱۲۷۵ گوگلیمو مارکنی تلگراف بی‌سیم را به اداره ثبت اختراعات ارائه کرد و تحولی در فناوری رسانه پدید آورد. در ۱۳۲۲ هم ملکه الیزابت دوم تاجگذاری کرد و این مراسم اولین نمونه مشابه بود که در تلویزیون پخش شد.

فیثاس تیلور بارنوم